

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 46/26

Luxemburg, 24 martie 2026

Hotărârea Curții în cauza C-767/23 | [Remling]¹

O instanță națională de ultim grad de jurisdicție trebuie întotdeauna să își motiveze refuzul de a adresa Curții de Justiție o întrebare preliminară

Chiar și în cazul în care o astfel de instanță este autorizată să respingă căile de atac cu o motivare sumară, aceasta trebuie, în orice caz, să expună în mod specific și concret motivele pentru care este aplicabilă una dintre excepțiile de la obligația de trimitere preliminară

În această cauză, Curtea trebuia să se pronunțe cu privire la compatibilitatea cu dreptul Uniunii a posibilității oferite de dreptul neerlandez unei instanțe supreme de a respinge un apel numai pe baza unei motivări sumare. O astfel de legislație urmărea, în interesul unei bune administrări a justiției, să reducă durata procedurilor judiciare și să permită acestei instanțe să consacre mai mult timp cauzelor importante. După ce a subliniat rolul fundamental al procedurii preliminare în general și al obligației de trimitere preliminară în special pentru sistemul jurisdicțional al Uniunii, Curtea amintește că o instanță supremă este supusă unei obligații de trimitere preliminară, de care nu poate fi exonerată decât în trei situații: atunci când chestiunea de drept al Uniunii ridicată nu este relevantă, atunci când dispoziția în cauză a dreptului Uniunii a făcut deja obiectul unei interpretări din partea Curții sau, în sfârșit, atunci când această interpretare se impune cu o evidență care nu lasă loc niciunei îndoieli rezonabile. Atunci când o instanță supremă consideră că se află în una dintre aceste trei situații, ea trebuie să își motiveze refuzul de a sesiza Curtea, expunând în toate cazurile în mod specific și concret motivele pentru care, în opinia sa, nu este necesar să solicite Curții să se pronunțe. O astfel de instanță poate, în această privință, să își însușească motivele reținute de instanța inferioară în litigiul în cauză, cu condiția ca aceasta din urmă să fi explicat motivul pentru care cauza se încadrează în una dintre cele trei situații menționate mai sus.

Un resortisant marocan, ai cărui soție și copii au reședința în Țările de Jos și dețin cetățenia neerlandeză, a depus în Țările de Jos o cerere de permis de ședere valabil pe întreg teritoriul Uniunii Europene. Întrucât această cerere a fost respinsă pentru motivul că el dispunea deja de un permis de ședere în Spania, acesta a sesizat cu o acțiune Tribunalul din Haga, cu sediul în Utrecht (Țările de Jos). Întrucât această acțiune a fost de asemenea respinsă, el a formulat apel la Raad van State (Consiliul de Stat) neerlandez. Acesta din urmă consideră că răspunsul la chestiunea de interpretare a dreptului Uniunii ridicată de cetățeanul marocan reiese în mod clar din jurisprudența Curții. Prin urmare, acesta nu ar fi obligat să efectueze o trimitere preliminară și ar putea să se pronunțe asupra litigiului motivându-și în mod sumar decizia.

Această posibilitate de a recurge la o motivare sumară este prevăzută de legea națională privind străinii. Aceasta reflectă echilibrul urmărit de legiuitorul neerlandez între voința de a generaliza posibilitatea de a formula apel în orice cauză privind dreptul străinilor și necesitatea de a permite Raad van State (Consiliului de Stat) să își concentreze examinarea pe aspectele care necesită un răspuns în interesul unității dreptului, al dezvoltării dreptului sau al protecției jurisdicționale în general.

În acest context, Raad van State (Consiliul de Stat), care ridică problema dacă trebuie să justifice în mod detaliat motivele pentru care nu se consideră obligat să efectueze o trimitere preliminară, a decis să solicite Curții de Justiție să se pronunțe.

În hotărârea sa, Curtea amintește mai întâi că instanțele naționale ale căror decizii nu sunt supuse vreunei căi de atac au o obligație de trimitere preliminară, care cuprinde însă trei excepții (lipsa de relevanță a chestiunii de drept al Uniunii

invocate, existența unei decizii a Curții care a interpretat deja norma de drept al Uniunii în cauză sau prezența unui act clar)².

Prin urmare, având în vedere **rolul fundamental al procedurii preliminare în ordinea juridică a Uniunii**, în cazul în care o astfel de instanță decide să nu sesizeze Curtea în temeiul uneia dintre aceste excepții, **decizia sa trebuie, în orice caz, să fie motivată și, prin urmare, să expună în mod specific și concret, în funcție de împrejurările de fapt și de drept în cauză, motivele pentru care se aplică una dintre aceste trei excepții.**

Faptul că un stat membru autorizează o instanță să recurgă la o motivare sumară, în scopul de a asigura o bună administrare a justiției prin reducerea duratei procedurilor judiciare, nu schimbă nimic în această privință. Chiar și într-o astfel de situație, o instanță supremă rămâne obligată să **expună în mod specific și concret motivele pentru care consideră că lipsa sesizării Curții cu titlu preliminar este justificată.**

În acest sens, o instanță supremă poate să își însușească motivele reținute de instanța inferioară în litigiul respectiv, cu condiția ca aceasta din urmă să fi expus motivele pentru care a considerat fie că problema de drept al Uniunii ridicată nu este relevantă, fie că dispoziția în cauză a dreptului Uniunii a făcut deja obiectul unei interpretări din partea Curții, fie că această interpretare se impune cu o evidență care nu lasă loc niciunei îndoieli rezonabile.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral și, dacă este cazul, rezumatul](#) hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Traian Moga ☎ (+352) 4303 3732.

Rămâneți conectați!

¹ Numele prezentei cauze este un nume fictiv. El nu corespunde numelui real al niciuneia dintre părțile din procedură.

² Hotărârea din 6 octombrie 1982, Cilfit, [C-283/81](#), și Hotărârea din 6 octombrie 2021, Consorzio Italian Management și Catania Multiservizi, [C-561/19](#) (a se vedea de asemenea comunicatul de presă [nr. 175/21](#)).